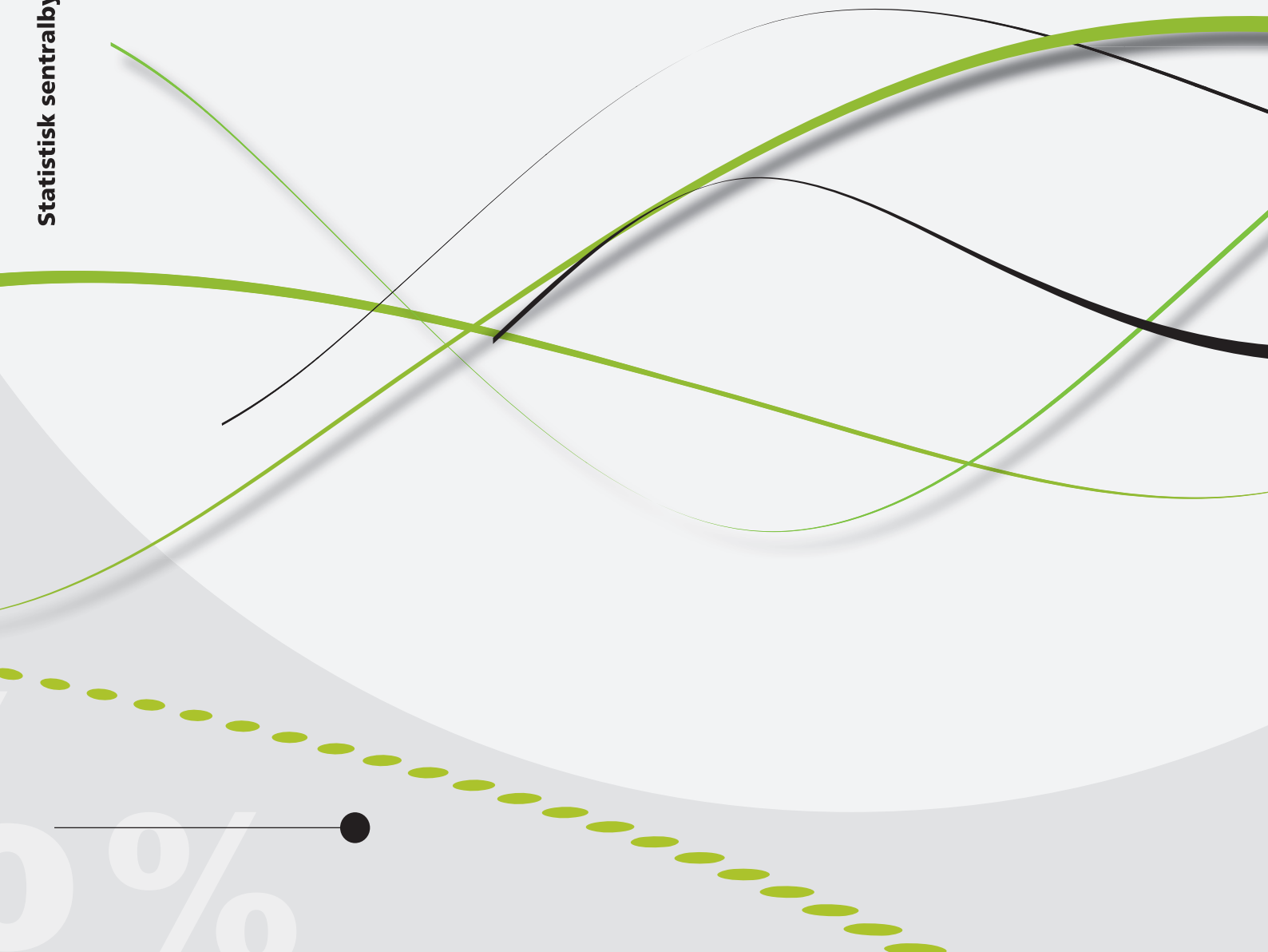

Leiv Tore Salte Rønneberg

Foreldrebetaling i barnehager, januar 2016

Leiv Tore Salte Rønneberg

Foreldrebetaling i barnehager, januar 2016

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 28. juni 2016

ISBN 978-82-537-9352-8 (trykt)
ISBN 978-82-537-9353-5 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Desimaltegn	,

Forord

Siden 1992 har Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomført en undersøkelse av foreldrebetalingen for fulltidsopphold i kommunale og private barnehager, årlig per januar. Fra 1992 til 2008 ble resultatene presentert i serien Notater, og fra 2009 i serien Rapporter. Arbeidet med rapporten har vært finansiert av Barne- og Familiedepartementet, senere Kunnskapsdepartementet (KD), og er nå finansiert av Utdanningsdirektoratet (Udir).

Formålet med undersøkelsen er å kartlegge nivået på og betalingsregler knyttet til foreldrebetaling i barnehager. Undersøkelsen omfatter fra og med 2016 en totaltelling av kommunale og private barnehager basert på tall fra Udirs rapporteringsportal BASIL. Tidligere undersøkelser baserte seg på tall rapportert fra kommuner gjennom KOSTRA (KOMmune-STat-RAPportering), og rapportering fra et utvalg private barnehager. Seksjon for prisstatistikk har stått for gjennomføringen av undersøkelsen med Leiv Tore Salte Rønneberg og Jon Scheistrøen som ansvarlige for analysen av resultatene i denne rapporten.

Statistisk sentralbyrå, 15. Juni 2016

Christine Meyer

Sammendrag

Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører en årlig undersøkelse av foreldrebetalingen for fulltidsopphold i private og kommunale barnehager. Undersøkelsen er nå basert på en totaltelling av barnehagene i landet, samt detaljert rapportering fra landets 428 kommuner.

1. mai 2015 ble det innført en ny nasjonal ordning for foreldrebetalingen i barnehager. Den nye ordningen skal sikre at ingen husholdninger bruker mer enn 6 prosent av deres samlede inntekt på en barnehageplass, opp til maksimalsatsen på 2 655 kroner. Ordningen gjelder for både private og kommunale barnehager.

For husholdninger med en inntekt på 250 000 kroner sørger den nye ordningen for en gjennomsnittlig månedssats, uten kostpenger og tilleggsutgifter, på 1 303 kroner for private og kommunale barnehager på landsbasis. For kommunale barnehager tilsvarer dette en nedgang på rundt 40 prosent fra januar 2015 til januar 2016. For husholdninger med brutto årsinntekt på 375 000 og 500 000 kroner var de gjennomsnittlige månedssatsene henholdsvis 1 967 og 2 652 kroner, som tilsvarer henholdsvis en nedgang på 15,8 prosent, og en oppgang på 9,8 prosent for kommunale barnehager fra januar 2015.

Per januar 2016 betalte en gjennomsnittlig norsk husholdning 2 362 kroner for en barnehageplass. I tillegg krevde barnehagene inn i gjennomsnitt 279 kroner per barn for å dekke kostpenger og andre utgifter.

Et års fulltidsopphold i norske barnehager inkludert kostpenger og andre tilleggsutgifter kostet på landsbasis i gjennomsnitt 29 051 i januar 2016.

Abstract

Every January, Statistics Norway conducts an annual survey of household payments for full-time places in public and private kindergartens. The 2016 survey is based on a census of all kindergartens in Norway, as well as detailed information from the 428 municipalities in Norway.

On 1 May 2015, a new national minimum requirement for household payments in kindergartens was put into effect. The new minimum requirement ensures that no household pays more than six per cent of its total gross annual income towards a kindergarten place, up to the maximum fee of NOK 2 655. The minimum requirement applies to both public and private kindergartens.

For households with a gross annual income of NOK 250 000, the new requirement ensures an average monthly payment in public and private kindergartens, excluding food and additional costs, of NOK 1 303 on a national basis. For public kindergartens, this corresponds to a 40 per cent price decrease from January 2015 to January 2016. For households with a gross annual income of NOK 375 000, the corresponding payment is NOK 1 967; a 15.8 per cent price decrease from last January. Households with a gross annual income of NOK 500 000 saw a price increase of 9.8 per cent to NOK 2 652 in January 2016.

In January 2016, the average Norwegian household paid NOK 2 362 for a kindergarten place. In addition, the kindergartens charged an average of NOK 279 per child to cover food and additional costs.

The average annual payment for a full-time place in a Norwegian kindergarten, including food and additional costs, was NOK 29 051 as of January 2016.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Generelt om undersøkelsen	7
1.1. Ny nasjonal ordning for foreldrebetaling.....	7
1.2. Ny datakilde, BASIL.....	8
1.3. Om beregningene.....	9
1.4. Generelle merknader.....	9
1.5. Om tabellene.....	10
1.6. Definisjoner.....	10
2. Deskriptiv statistikk	11
2.1. Barnehager.....	11
2.2. Kommuner.....	12
2.3. Betalingsmoderasjon grunnet lav inntekt.....	12
3. Resultater	14
3.1. Betalingssatser i kommunale barnehager.....	15
3.2. Betalingssatser i private barnehager.....	15
3.3. Gjennomsnittssatser.....	17
Vedlegg A: Tabeller	19
Figurregister	23
Tabellregister	24

1. Generelt om undersøkelsen

SSB har i oppdrag å gjennomføre en årlig undersøkelse av foreldrebetalingen for fulltidsopphold i kommunale og private barnehager. Fra 1992 til 2008 ble resultatene publisert årlig i serien Notater, og fra 2009 i serien Rapporter. Arbeidet med rapporten er finansiert av Utdanningsdirektoratet (Udir).

I undersøkelsen publisert til og med august 2002 ble bare uvektede gjennomsnitt brukt i beregningene. Fra januar 2003 ble de aggregerte størrelsene for kommunale og private barnehager vektet, samtidig ble det ikke lenger skilt mellom private barnehager som tok imot kommunalt tilskudd og de som ikke gjorde det. I 2007 gjennomgikk undersøkelsen en større omlegging til en totaltelling av Norges kommuner, basert på elektronisk datafangst gjennom KOSTRA (KOMMune-STat-RAPportering). Skjemaene til kommunene ble noe utvidet i 2007 med flere spørsmål knyttet til moderasjonsordninger og tilleggsutgifter i barnehagene. Skjema til de private barnehagene omfattet i stor grad de samme spørsmålene som det kommunene ble stilt. Opplysningene fra de private barnehagene ble trukket tilfeldig etter stratifisering på geografisk område.

I år er både rapporten og datafangsten lagt om for å fange opp effekten av den nye nasjonale ordningen for foreldrebetaling. På lik linje med KOSTRA innebærer den nye datakilden, BASIL, en totaltelling av landets kommuner, men i tillegg får man en totaltelling av landets rundt 6000 kommunale og private barnehager.

1.1. Ny nasjonal ordning for foreldrebetaling

1. mai 2015 trådte den nasjonale ordningen for foreldrebetaling i barnehager i kraft. Under det nye regelverket skal ingen husholdninger betale mer enn 6 prosent av sin samlede skattepliktige kapital- og personinntekt for en barnehageplass, opp til maksimalsatsen satt av Stortinget. Dette innebærer at alle kommuner nå har et inntektsgradert betalingssystem¹. Per januar 2016 var maksimalsatsen satt til 2655 kroner, som medfører at alle husholdninger med en inntekt lavere enn 486 750 kroner har krav på moderasjon i foreldrebetalingen.

Før den nasjonale ordningen for foreldrebetaling i barnehager trådte i kraft var det i større grad opp til kommunene å velge betalingssystem. Maksimalsatsen var satt av Stortinget, og det ble stilt krav til kommunene om å tilby moderasjonsordninger for lavinntektsfamilier. Dette ble enten løst gjennom inntektsgraderte betalingssystemer i kommunen, eller gjennom friplasser.

Videre ble det fra 1. august 2015 innført gratis kjernetid for 4- og 5-åringer fra husholdninger med lav inntekt. Gratis kjernetid innebærer at familiene har krav på 20 timer gratis barnehage i uken for disse barnene. Dersom bare de 20 timene benyttes, har barnet gratis barnehage. Inntektsgrensen for ordningen skal settes av Stortinget på samme måte som maksimalsatsen, og var fra 1. august satt til 405 000 kroner. Husholdninger med inntekt under denne grensen har da krav på 20 timer gratis barnehage per uke for 4- og 5-åringer.

Disse to nye ordningene kumulerer, slik at en husholdning med inntekt lavere enn 405 000 kroner først får moderasjon tilsvarende 6 prosent av inntekten, deretter trekkes 20 timer kjernetid i uken fra dette for 4- og 5-åringer. Eventuelle søskenmoderasjoner regnes før kjernetiden trekkes fra. Barnehagene har fremdeles anledning til å kreve inn kostpenger i tillegg til den vanlige foreldrebetalingen.

¹ Et inntektsgradert betalingssystem er et system der foreldrebetalingen er avhengig av husholdningens samlede inntekt. Rundt en fjerdedel av kommunene i landet hadde et inntektsgradert betalingssystem i [januar 2015](#).

1.2. Ny datakilde, BASIL

Resultatene i rapportene har tidligere vært basert på elektronisk rapportering gjennom KOSTRA (Kommune-STat-RApportering) for kommunale barnehager, og skjema til et geografisk stratifisert utvalg for de private barnehagene. Gjennom KOSTRA fikk SSB en totaltelling av landets kommuner, og rapportering på skjema fra rundt 200 private barnehager.

Både kommunene og de private barnehagene rapporterte priser for en fulltids plass, søskenmoderasjon, kostpenger og eventuelle tilleggsutgifter. For inntektsgraderte betalingssystemer ble priser rapportert for forhåndsdefinerte inntektsintervall. Gjennom KOSTRA ble det publisert betalingssatser på utvalgte inntektsintervall, kostpenger og informasjon om søskenmoderasjon, på kommunalnivå.

Utdanningsdirektoratet har i flere år innhentet informasjon om barnehager gjennom deres egen rapporteringsportal BASIL. Gjennom denne portalen har både private og kommunale barnehager, samt selve kommunen som barnehagemyndighet rapportert. I 2015 ble rapporteringen utvidet til å samle inn informasjon som gjør det mulig å beregne gjennomsnittlige betalingssatser under den nye nasjonale ordningen. Gjennom BASIL oppnås en totaltelling av landets kommuner, samt en totaltelling av alle landets barnehager, både kommunale og private. Fra og med i år vil BASIL erstatte KOSTRA som datagrunnlag for denne rapporten. Datainnsamlingen gjennom KOSTRA avsluttes for disse variablene, noe som harmoniserer datainnsamlingen i offentlig sektor og reduserer oppgavebyrden til kommunene som i flere år har rapportert til både KOSTRA og BASIL.

Rapporteringen i BASIL er to-delt, og informasjon fra begge nivåene benyttes i undersøkelsen. På det laveste nivået rapporterer de *individuelle barnehagene*, både kommunale og private, om blant annet

- antall barn i barnehagen,
- kostpenger som betales per måned,
- andre faste kostnader til for eksempel turer eller andre aktiviteter,
- hvorvidt barnehagen følger den nasjonale ordningen for foreldrebetaling.

Gjennom BASIL er det en fulltelling av landets ca. 6000 barnehager.

På det neste nivået rapporterer *kommunene* informasjon om

- hvorvidt kommunen følger den nasjonale ordningen for foreldrebetaling,
- antall husholdninger og barn som har fått innvilget betalingsmoderasjon og gratis kjernetid,
- moderasjonsprosent for andre og tredje søsken, samt antall som mottar dette,
- antall friplasser innvilget,
- hvor mye reduksjon i foreldrebetalingen husholdningene i kommunen har fått innvilget totalt sett.

For antall husholdninger og barn som mottar betalingsmoderasjon, kjernetid og søskenmoderasjon rapporterer kommunene på forhåndsdefinerte inntektsintervall. Med denne informasjonen kan det under den nye ordningen for foreldrebetaling beregnes en gjennomsnittlig betaling i kommunen fra husholdningenes inntekt.

Spesielt gunstig er det at rapporteringen av kostpenger og andre tilleggsutgifter er flyttet til de individuelle barnehagene. For kommunale barnehager vil dette trolig gi mer presise tall enn når rapporteringen gikk gjennom kommunen, de individuelle barnehagene har bedre grunnlag for å svare på slike spørsmål.

1.3. Om beregningene

Kombinasjonen av ny nasjonal ordning for foreldrebetaling og ny datakilde gir muligheter for å produsere svært nøyaktig statistikk om foreldrebetalingen i kommunale og private barnehager. Den nye nasjonale ordningen sikrer at betalingsssatsene kan beregnes ut fra husholdningenes inntekt, og den nye datakilden gir svært detaljert grunnlag for disse beregningene.

Kommunene rapporterer antall barn som faktisk mottar moderasjon i foreldrebetalingen, inkludert hvor mange som i tillegg har gratis kjernetid. Denne rapporteringen gjøres på forhåndsdefinerte inntektsintervall, og det beregnes en vektet gjennomsnittlig sats basert på en husholdningsinntekt i midtpunktet av intervallet. Deretter kan satsene per inntektsintervall vektet opp til en gjennomsnittlig sats for redusert betaling i kommunen – og videre opp til en gjennomsnittlig foreldrebetaling for kommunen. Hele veien kan det vektet med antall barn som faktisk mottar moderasjoner eller betaler maksimalpris.

Søskenmoderasjon kan tas inn i beregningene på det laveste nivået, for hvert inntektsintervall før kjernetiden regnes inn. For husholdninger som betaler maksimalsats regnes søskenmoderasjonen inn som en prosentandel av maksimalsatsen. Kostpenger og andre tilleggsutgifter fra de individuelle barnehagene vektet opp med antall barn til kommunenivå og legges på den gjennomsnittlige betalingsssatsen for kommunen.

Til sist brukes summen av antall barn i barnehage per kommune som vekt for å beregne gjennomsnittlige betalingsssatser per fylke og for landet totalt. Disse gjennomsnittlige satsene utnytter all informasjonen tilgjengelig i BASIL slik beskrevet. Resultatene presenteres i kapittel 3.3 og tabell 4 i vedlegget.

For å kunne anslå effekten den nye ordningen har hatt på foreldrebetalingen er det, i tillegg til de gjennomsnittlige satsene i kapittel 3.3, beregnet betalingsssatser på en måte som er mest mulig sammenlignbar med måten satsene ble beregnet i januar 2015. For kommunale barnehager innebærer dette gjennomsnittlige betalingsssatser for kommunale barnehager på inntektsnivåene 250 000, 375 000 og 500 000 kroner i kapittel 3.1 og tabell 2 i vedlegget. For private barnehager er det beregnet gjennomsnittlige betalingsssatser per region i kapittel 3.2 og tabell 4 vedlegget.

Da den nasjonale ordningen gjelder både private og kommunale barnehager innebærer skillet mellom kommunale og private barnehager i rapporten utelukkende at kostpenger og andre tilleggsutgifter er hentet bare fra de barnehagene med den respektive eierformen.

Det kan tenkes at lavinntektsfamilier i større grad søker seg til kommunale barnehager, noe som både trekker ned den gjennomsnittlige foreldrebetalingen i kommunale barnehager, og også trekker opp tilsvarende i private barnehager. Fra datamaterialet i BASIL er det ikke mulig å beregne dette direkte, men en konsekvens av dette kan være høyere kostpenger og større tilleggsutgifter i private barnehager.

1.4. Generelle merknader

Grunnet de store endringene både i betalingssystemet og i datakilden kan det være vanskelig å sammenligne tall fra denne rapporten med rapporter fra tidligere år. Spesielt er vektgrunnlaget svært forandret; for inntektsgraderte satser ble det før vektet med tall fra SSBs inntektsstatistikk om husholdninger med barn i barnehagealder. Nå vektet det direkte med antall barn som faktisk mottar moderasjon. Der sammenligninger forekommer i rapporten er beregningene gjort

så identiske som mulig i begge periodene, og det gir mening å beregne prosentvise endringer.

Rapporteringen gjennom BASIL er per desember 2015, men fordelingen av barn og deres husholdningsinntekt forandres ikke stort mellom desember og januar. Det eneste som ble forandret mellom desember 2015 og januar 2016 var den nye maksimalprisen på 2655 kroner. De beregnede betalingssatsene reflekterer derfor i god grad den faktisk betalte barnehageprisen per januar 2016, selv om rapporteringen er fra én måned tidligere.

For å sikre kontinuitet i endringstallene til Konsumprisindeksen ble det i 2016 gjennomført parallelle rapporteringsløp gjennom både KOSTRA og BASIL. KOSTRA rapporteringen ble ikke i god nok grad tilrettelagt for den nye nasjonale ordningen og SSB gjør oppmerksom på at det i år ikke publiseres barnehagetakster på kommunalt nivå på SSBs nettsider i juni. Dette grunnet usikkerhet i KOSTRA tallene for 2016. Det jobbes med å få på plass en publisering basert på gjennomsnittlige barnehagetakster på kommunalt nivå i løpet av høsten 2016.

SSB gjør revisjon på datamaterialet fra Udir, og beregner manglende observasjoner. Tall i rapporten kan derfor avvike fra de publisert gjennom BASIL-portalen².

1.5. Om tabellene

Tabell 1 Oversiktsdata for kommunene i undersøkelsen

Tabell 2 Gjennomsnittlige måneds- og årssatser i kommunale barnehager for fylke og bruttoinntekt for punktestimat

Tabell 3 Gjennomsnittlig foreldrebetaling i private barnehager, per region

Tabell 4 Gjennomsnittlig foreldrebetaling i private og kommunale barnehager.

1.6. Definisjoner

Undersøkelsen måler månedssatser for fulltidsopphold på 41 timer eller mer per uke.

Kjernetiden regnes som 20 timer gratis barnehage per uke. I beregningene antas det at samtlige barn med gratis kjernetid betaler for de resterende 25 timene av en barnehageuke.

Tilleggsutgifter er utgifter for ulike aktiviteter og arrangement som i mange tilfeller kreves utover selve oppholdsbetalingen og kostpenger.

Årsbetalinger er konsekvent beregnet for 11 betalingsterminer.

Friplass er det som kommunene til enhver til definerer som friplass. Den kan gis gjennom kommunens regulære betalingssystem, eller gis gjennom sosialkontor o.l.

² <http://www.udir.no/Barnehage/Statistikk-og-forskning/Statistikk/>

2. Deskriptiv statistikk

I dette kapittelet oppsummeres den to-delte rapporteringen gjennom BASIL for de private og kommunale barnehagene (2.1) og kommunene (2.2). I tillegg gjøres beregninger for hvordan moderasjonsordningene benyttes og varierer over geografi og inntektsfordelingen (2.3).

2.1. Barnehager

Sett bort i fra barnehager uten barn inneholdt uttrekket fra BASIL 5971 barnehager, derav 2781 kommunale og 3190 private. Blant de kommunale barnehagene rapporterer 98 prosent at betalingen tilsvarer den fastsatte maksimalprisen, mens tilsvarende prosentandel for de private er 95 prosent. Av barnehagene som ikke følger maksprisen, har over tre fjerdedeler en foreldrebetaling under den fastsatte maksprisen, bare 50 barnehager rapporterer betaling over makspris – 49 av disse er private barnehager. Av disse 50 svarer 11 at prisen er høyere grunnet fare for nedleggelse av økonomiske årsaker, 6 at kvaliteten på barnehagetilbudet ellers vil rammes, 17 grunnet spesielle aktiviteter, og 16 spesifiserer andre grunner til den høyere foreldrebetalingen.

Tabell 2.1 Oversiktsdata barnehager, private og kommunale. Antall

	Kommunale	Private	I alt
Med i undersøkelsen	2781	3190	5971
Foreldrebetalingen tilsvarer fastsatt maksimalpris	2719	3021	5740
Nei, under	61	120	181
Nei, over	1	49	50
Over grunnet fare for nedleggelse	0	11	11
Over grunnet kvalitet	0	6	6
Over grunnet spesielle aktiviteter	0	17	17
Over grunnet annet	1	15	15
Krever inn kostpenger i tillegg	2714	3010	5724
Krever inn andre tilleggsutgifter	104	206	310

Kilde: BASIL

Etter forskriften om foreldrebetaling kan barnehagene kreve inn kostpenger utover det som er satt som maksimalsats, og nesten 96 prosent av barnehagene gjør dette. Målet i antall barn som betaler kostpenger er tallet over 97 prosent. Vektet med antall barn i barnehagen innkrever kommunale barnehager gjennomsnittlig 240 kroner i kostpenger per barn per måned. Tilsvarende tall for private barnehager er 308 kroner i gjennomsnitt per barn per måned.

I tillegg krever noen barnehager inn utgifter utover selve oppholdsbetalingen og kostpengene. Det kan være utgifter til utflukter, ulike aktiviteter o.l. Rundt 5 % av barnehagene opplyser at de krever inn betaling for å dekke slike utgifter, og omfanget er noe høyere for private enn kommunale barnehager. Gjennom KOSTRA var det i 2015 rundt 5 % av kommunene som rapporterte slik innkreving, mens andelen for private barnehager var 20 %. Dette mønsteret er mindre dramatisk med tall fra BASIL. For rapporteringen gjennom BASIL er prosentene henholdsvis 3,7 og 6,5 prosent for kommunale og private barnehager. Trolig vil disse tallene være mer nøyaktige da rapporteringen for kommunale barnehager tidligere gikk via kommunen gjennom KOSTRA, og ikke til de individuelle barnehagene. I tillegg er det langt flere private barnehager som har besvart spørsmålet enn i de tidligere undersøkelsene som bygget på et utvalg. Vektet med antall barn i barnehagen krever kommunale barnehager inn rundt 3 kroner per barn per måned til slike utgifter, mens tilsvarende tall for private barnehager er rundt 8 kroner per barn per måned.

2.2. Kommuner

Datagrunnlaget fra BASIL inneholdt i år rapportering fra 427 av Norges kommuner. Av disse kommunene er det bare 4 som rapporterer at de ikke følger det nasjonale minstekravet fastsatt i forskrift for foreldrebetaling, disse har enten en lavere sats, eller gratis barnehage til alle barn i kommunen. Tidligere har flere kommuner rapportert en maksimalsats lavere enn den fastsatt av stortingset. Per januar 2015 rapporterte rundt en fjerdedel av kommunene gjennom KOSTRA en slik lavere maksimalsats. Det kan se ut til at det er en treghet i justeringen til ny maksimalsats – noe som ikke fanges opp i rapporteringen gjennom BASIL for 2016.

Forskriften om foreldrebetaling i barnehager slår fast at alle kommuner skal tilby minst 30 prosent søskenmoderasjon for barn nr. 2 og minst 50 prosent for barn nr. 3 eller flere. Samtlige kommuner rapporterer at de følger denne ordningen, for barn nr. 2 har 87 prosent en moderasjon på 30 prosent, og 10 prosent en moderasjon på 50 prosent. For barn nr. 3 eller flere har 94 prosent en moderasjon på 50 prosent, og 3 prosent en moderasjon på 75 prosent. Seks kommuner rapporterer at de har gratis barnehage for barn nr. 3 eller flere.

På landsbasis er det ca. 15 prosent av barna i barnehage som får søskenmoderasjon som barn nr. 2. Tilsvarende tall for barn nr. 3 eller høyere er 0,7 prosent.

106 kommuner har innvilget friplasser grunnet lav inntekt, 175 kommuner har innvilget friplasser gjennom andre tjenester (som for eksempel barnevern, asylordninger o.l.), mens 62 kommuner opplyser at det også finnes andre ordninger for reduksjon i foreldrebetalingen i kommunen.

Tallene er illustrert i tabell 1 i vedlegget.

2.3. Betalingsmoderasjon grunnet lav inntekt

I 2015 innvilget kommunene moderasjoner i foreldrebetalingen grunnet lav inntekt for til sammen 226 millioner kroner. Rundt 20 000 husholdninger og 25 000 barn har fått innvilget moderasjon i foreldrebetalingen som følge av den nye nasjonale ordningen. Videre har 16 000 barn fått innvilget gratis kjernetid. Dette inkluderer Oslo som fremdeles har ordninger uavhengig av bruttoinntekt for noen bydeler.

Tall fra inntektsstatistikken i SSB indikerer at rundt 19 prosent av husholdningene i Norge med barn i barnehagealder (0-5 år) har krav på inntektsmoderasjon ned til 6 prosent av samlet skattepliktig inntekt. Dersom alle barna i disse husholdningene gikk i barnehage skulle altså minst 19 prosent av barna i barnehager ha fått innvilget betalingsmoderasjon grunnet lav inntekt. Tall fra BASIL indikerer at bare rundt 10 prosent av barnene i barnehage har fått innvilget en slik moderasjon eller friplass grunnet lav inntekt.

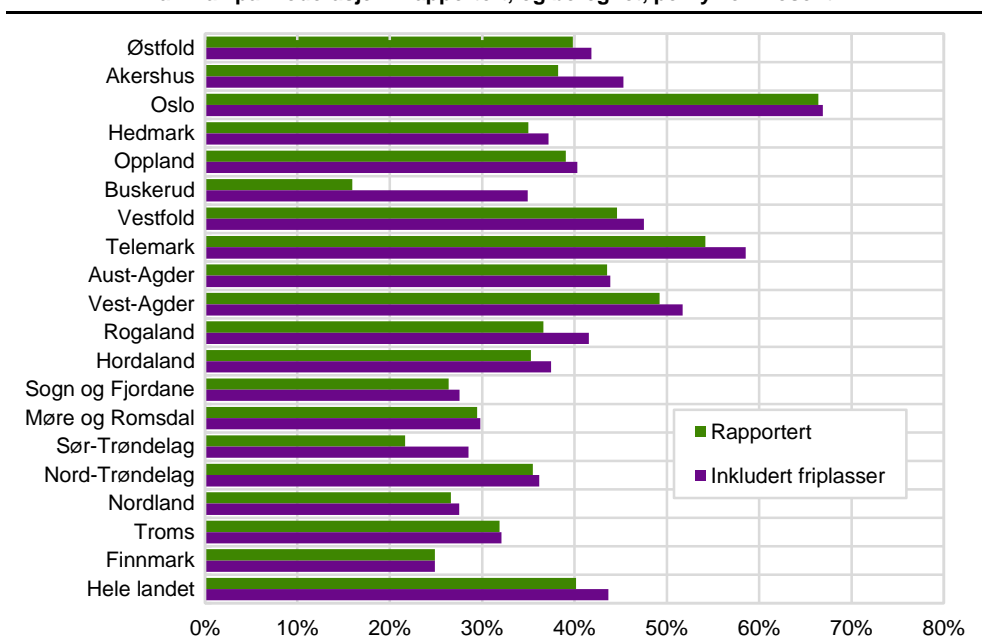
Det finnes feilkilder i begge ender av aldersintervallet fra 0 til 5 år; de minste trenger ikke ha startet i barnehage enda, mens de eldste kan ha startet på skolen. I tillegg er inntektstallene basert på selvangivelsen fra 2014, og er dermed to år gamle. Aggregert over fylker eller landet totalt vil forhåpentligvis denne feilkilden minskes, fordi fordelingen ikke vil endres stort fra år til år. Videre er tallene fra inntektsstatistikken basert på husholdninger med barn i barnehagealder, ikke om barna faktisk har barnehageplass.

Figur 2.1 viser at på landsbasis, sett bort fra husholdninger med en samlet inntekt over 500 000, har bare 40 prosent av husholdningene som har krav på

inntektsmoderasjon faktisk mottatt dette.³ Andelen av husholdninger som har fått innvilget moderasjon av de som har krav på det er lavest i Buskerud og høyest i Oslo⁴ med henholdsvis 16 og 66 prosent. Buskerud har til gjengjeld innvilget et stort antall friplasser, som ikke inngår i denne beregningen. Dersom antallet husholdninger bak de innvilgede friplassene beregnes og legges til blir andelen for Buskerud 35 prosent. Dersom dette gjøres for alle friplasser blir andelen for hele landet 44 prosent.

Antall husholdninger bak friplassene kan beregnes ved å anta at *antall barn per husholdning* for lavinntektshusholdninger *uten friplasser* vil være det samme for husholdninger med innvilgede friplasser. Basert på BASIL-rapporteringen inneholder én husholdning i gjennomsnitt rundt 1,2 barn. Derfor vil ett barn, eller én friplass, tilsvare rundt 0,83 husholdninger som kan legges til i antall husholdninger med innvilget inntektsmoderasjon.

Figur 2.1 Andel husholdninger innvilget moderasjon av det totale antall husholdninger som har krav på moderasjon. Rapportert, og beregnet, per fylke. Prosent

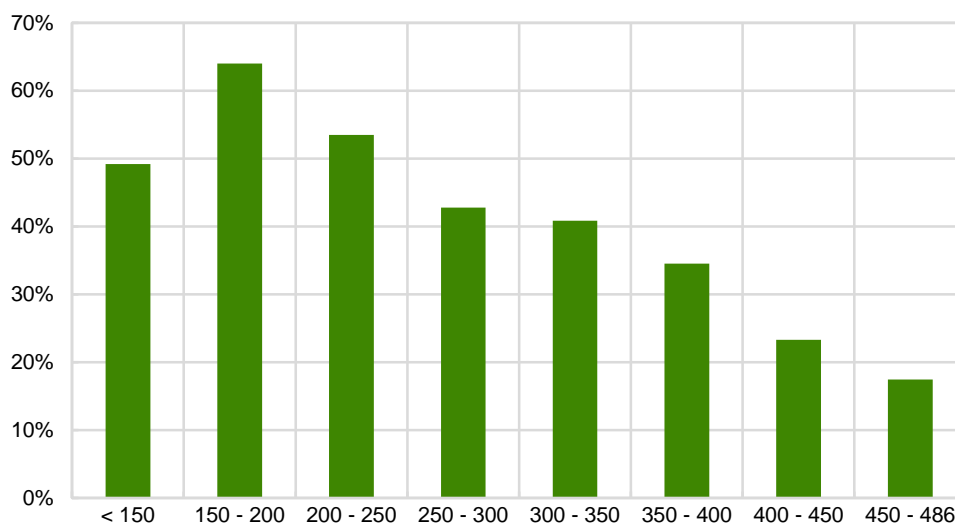

Kilde: Statistisk sentralbyrå & BASIL

For husholdninger med barn i barnehagealder og en inntekt mellom 150 000 og 200 000 har 64 prosent søkt om og fått innvilget moderasjon. Som illustrert i figur 2.2 faller andelen for hvert steg oppover i inntektsfordelingen ned til bare 17 prosent for husholdninger med inntekt mellom 450 000 og opp til grensen for moderasjonsordningen på 486 750. For husholdninger med en inntekt lavere enn 150 000 kroner er andelen 49 prosent, 15 prosentpoeng lavere enn for husholdninger mellom 150 000 og 200 000. Grunnen til dette kan være at disse husholdningene i større grad fanges opp av friplassordningene, eller at foreldrene i større grad er hjemmeværende.

³ Selv om husholdninger med inntekt over 500 000 er fjernet er trolig dette tallet for høyt. Flere kommuner har rapportert det totale antallet husholdninger i kommunen på inntektsintervallene, ikke antall som faktisk har fått innvilget moderasjon grunnet lav inntekt.

⁴ Oslo skiller seg spesielt ut i forhold til de resterende fylkene. Noe av grunnen er at noen bydeler fremdeles opererer med gratis kjernetid uavhengig av inntekt, og har rapportert disse som husholdninger som har fått innvilget inntektsgradert foreldrebetaling. Se også fotnote 3.

Figur 2.2 Husholdninger innvilget moderasjon av de som har krav på det. Brutto inntektsintervall pr. 1000 kroner. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå & BASIL

Det er viktig å huske på at disse tallene ikke gir noe mer enn en indikasjon på hvordan moderasjonsordningene brukes. Tallene fra inntektsstatistikken baserer seg på antall husholdninger med barn i barnehagealder, det foreligger ingen informasjon hvorvidt barna faktisk er i barnehagen. Derfor trenger hverken de geografiske forskjellene, eller forskjellene over inntektsfordelingen, å reflektere noe annet enn *bruken* av barnehager i de respektive gruppene.

3. Resultater

Betalingssatsene i dette kapittelet er regnet på tre forskjellige måter.

I kapittel 3.1 er det beregnet betalingssatser for kommunale barnehager basert på punktestimater i inntektsfordelingen. Kommunene har ikke selv rapportert på disse variablene, men de er beregnet ut fra den nasjonale ordningen for foreldrebetaling. I tillegg er kost og andre tilleggsutgifter fra utelukkende kommunale barnehager tatt med i årsbetalingene. Satsene sammenlignes med tallene fra rapporten i fjor, og de er regnet så nøyaktig som mulig på samme måte som tallene fra fjorårets rapport.

Kapittel 3.2 gjør en tilsvarende beregning for private barnehager, der beregningsmetoden er holdt så lik som mulig tallene for private barnehager fra fjorårets rapport. Vektene for de private barnehagene er basert på husholdninger med barn i barnehagealder på de forskjellige inntektsintervallene. Som beskrevet tidligere i rapporten indikerer disse at langt flere har krav på moderasjon grunnet lav inntekt enn som faktisk har søkt og fått innvilget en slik moderasjon. Dette medfører at tallene blir kunstig lave, og ikke særlig godt reflekterer den faktiske foreldrebetalingen i private barnehager. Derimot gjør metoden det mulig å sammenligne med tilsvarende takster fra januar 2015, som bruker samme vektsett, og derfor også overestimerer lavinntekts-husholdninger. Slik kommer effekten av den nasjonale ordningen på foreldrebetaling i private barnehager tydeligere frem. Til årsbetalingene er kostpenger og andre tilleggsutgifter hentet utelukkende fra private barnehager.

Der satsene i kapittel 3.1 og 3.2 er beregnet for å være mest mulig sammenlignbare med fjoråret, er satsene i 3.3 beregnet for å gi et best mulig bilde av foreldrebetalingen slik den var per januar 2016. Her brukes all tilgjengelig informasjon fra

BASIL til å gi et så presist estimat som mulig på den gjennomsnittlige foreldrebetalingen, basert på beregningsmetoden beskrevet i kapittel 1.3. Disse betalingssettsene er ikke sammenlignbare med de beregnede settsene fra tidligere rapporter, de er heller ikke sammenlignbare med betalingssettsene beregnet i kapittel 3.1 og 3.2.

3.1. Betalingssetts i kommunale barnehager

Med en samlet brutto årsinntekt på 250 000, 375 000 og 500 000 kroner var de gjennomsnittlige månedssatser uten kostpenger og andre tilleggsutgifter for fulltidsopphold i *kommunale* barnehager henholdsvis 1 303, 1 967 og 2 652 kroner per januar 2016. For husholdninger med en inntekt på 250 000 kroner er dette en nedgang på 40,7 prosent fra i fjor, mens nedgangen er 15,8 prosent for husholdninger med samlet brutto årsinntekt på 375 000 kroner. Husholdninger med en samlet bruttoinntekt på 500 000 kroner opplevde en prisøkning fra januar 2015 til januar 2016 på 9,8 prosent.

Det er ingenting oppsiktsvekkende over dette. Fra januar 2015 til januar 2016 økte maksimalsatsen fra 2 480 kroner til 2 655 kroner – en økning tilsvarende rundt 7 prosent. De resterende prosentpoengene i økt foreldrebetaling for husholdninger med en inntekt på 500 000 kroner, kommer av at rundt en fjerdedel av kommunene i januar 2015 rapporterte en kommunal maksimalsats lavere enn den fastsatt av Stortinget. Rapporteringen gjennom BASIL har i år ikke tillatt kommunene å rapportere på denne variabelen. Mest sannsynlig opererer noen kommuner med en lavere maksimalsats enn den satt av Stortinget, men i beregningene er det antatt en maksimalsats på 2 655 for alle kommuner, med mindre de har spesifisert det i kommentarene. Videre sørger den nye nasjonale ordningen for store prisfall for lavinntektsfamilier, som forklarer de kraftige nedgangene for husholdninger med inntekt på 250 000 og 375 000 kroner.

Friplasser fanges ikke opp på en god måte i disse punkttestimatene, det kan tenkes at husholdninger med inntekt på 250 000 kroner ville fått en friplass både under det gamle og nye systemet i en del kommuner.

Gjennomsnittlig årsbetaling i kommunale barnehager for en husholdning med to barn ligger på henholdsvis 29 586, 41 954, 54 715 kroner for brutto årsinntekt på 250 000, 375 000 og 500 000 kroner.

Tallene er brutt ned på fylkesnivå og illustrert i tabell 2 i vedlegget. Spesielt Rogaland skiller seg ut med en relativt sett stor oppgang for husholdninger med en inntekt på 500 000. I januar 2015 betalte en slik familie 1 967 kroner for en barnehageplass, mens i januar 2016 betalte de maksimalsatsen 2 655 kroner. Dette er hovedsakelig grunnet at de svært gunstige moderasjonsordningene i Stavanger kommune for denne inntektsgruppen opphørte når den nye nasjonale ordningen ble innført.

3.2. Betalingssetts i private barnehager

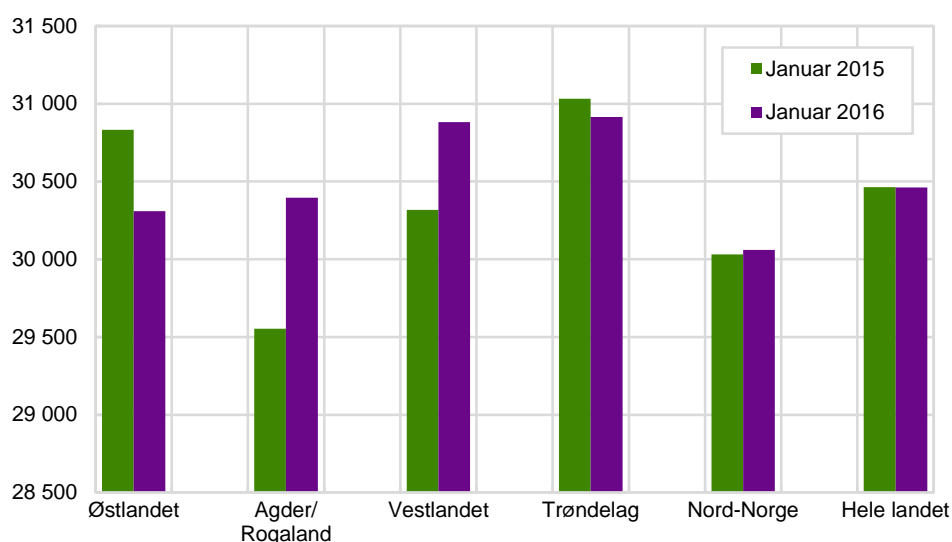
Per januar 2016 var den gjennomsnittlige månedssatsen uten kostpenger og andre tilleggsutgifter i private barnehager på landsbasis 2 453 kroner. Dette tilsvarer en økning på 1,1 prosent fra januar 2015. På Østlandet var tilsvarende betalingssetts uendret fra januar 2015 til januar 2016. I Nord-Norge falt den gjennomsnittlige månedssatsen 1,1 prosent fra januar 2015 til januar 2016, mens den i Rogaland steg 4,5 prosent.⁵

⁵ Disse betalingssettsene reflekterer i større grad hele betalingssystemet under den nye nasjonale ordningen, ikke bare effekten på punkttestimater i inntektsfordelingen som settsene for kommunale barnehager.

Det er to effekter som trekker i hver sin retning her; på den ene siden har maksimalsatsen økt fra 2 480 kroner i januar 2015 til 2 655 i januar 2016. De aller fleste husholdninger betaler maksimalsats, og har derfor opplevd en prisøkning i perioden. I tillegg rapporterte rundt en fjerdedel av de private barnehagene en lavere maksimalpris enn 2 480 i januar 2015, noe som forsterker økningen fra 2015 til 2016. På den andre siden har en god del barnehager gått fra en flat betalingsssats uavhengig av inntekt, til en inntektsgradert sats regulert gjennom forskriften for foreldrebetaling. Noen husholdninger vil derfor ha opplevd en kraftig nedgang i foreldrebetalingen. Denne effekten vil være tydeligst for fylker og regioner der kommunene i liten grad benyttet inntektsgraderte betalingsystemer per januar 2015, som i Nord-Norge. Totalt sett vil endringen i månedssatsen være et resultat av hvor sterke de to effektene er.

På landsbasis er årsbetalingen for ett barn inkludert kostpenger og andre tilleggsutgifter 30 462 kroner per januar 2016, ned bare 2 kroner fra januar 2015. Som figur 3.1 viser er årsbetalingen lavest i Nord-Norge, og høyest i Trøndelag der en gjennomsnittlig husholdning betaler henholdsvis 30 060 og 30 914 kroner for en barnehageplass i året.

Figur 3.1 Gjennomsnittlig årsbetaling for et barn etter region og betalingsår. Private barnehager. Januar 2015 og januar 2016. Kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

På Østlandet og i Trøndelag falt årsbetalingen for ett barn inkludert kostpenger og andre tilleggsutgifter, mens den i resten av landet økte. Endringene i årsbetalingen er knyttet både til endringene i månedsbetalingen, samt endringen i kostpenger og andre tilleggsutgifter. For Østlandet var månedsbetalingen uendret fra januar 2015 til januar 2016, men årsbetalingen inkludert kostpenger og andre tilleggsutgifter falt 1,7 prosent. Faktisk er det slik at den prosentvise endringen i årsbetaling, inkludert kostpenger og andre tilleggsutgifter, konsekvent er mindre enn den prosentvise endringen i månedsbetalingen *uten* kostpenger og tilleggsutgifter, i alle regioner. Dette kan skyldes to ting; enten krever barnehagene inn mindre i kostpenger og gebyrer for å dekke utgifter i 2016 enn de gjorde i 2015, eller så var utvalget av private barnehager i 2015 relativt skjevt når det gjaldt kostpenger og andre tilleggsutgifter.

En mulig feilkilde ved disse beregningene er at datagrunnlaget er kraftig utvidet, fra et utvalg på rundt 200 private barnehager, til å inkludere alle private barnehager i landet. Dersom utvalget i januar 2015 var skjevt, vil prosentvise endringer og

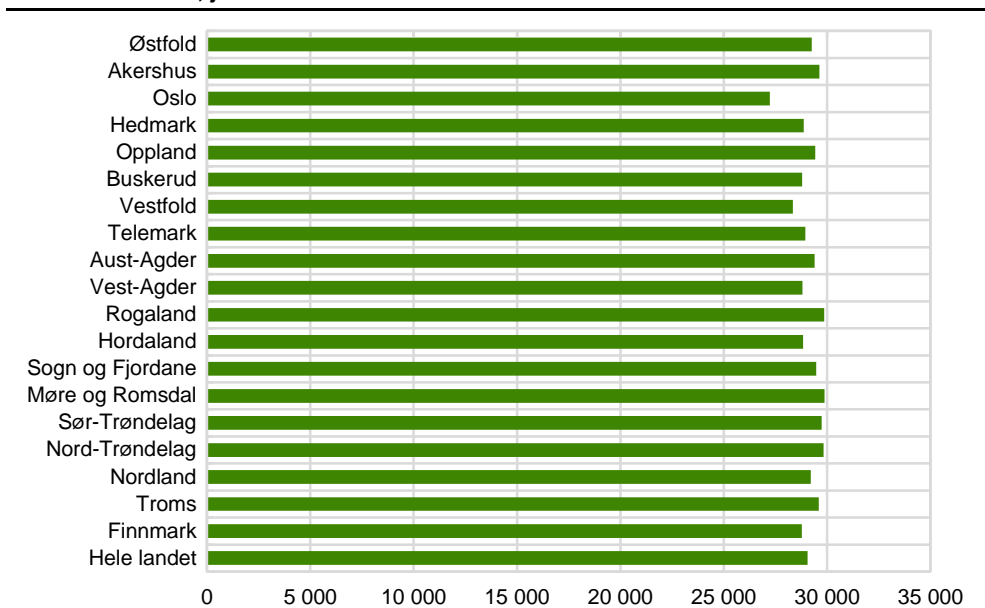
andre sammenligninger også være preget av dette. For å kontrollere dette ble det regnet tilsvarende betalingssetter for januar 2016 basert utelukkende på barnehagene som var med i utvalget i januar 2015. Dette forandret ikke det totale bildet, men endringen i kostpenger og andre tilleggsutgifter spriker noe mer. En annen mulig feilkilde kunne vært at vektgrunnlaget er endret mellom periodene, men reberegninger av 2015 satsene med vektgrunnlag fra 2016 indikerer at dette ikke gir noen systematisk skjevhet i de beregnede satsene.

Tallene er videre illustrert i tabell 3 i vedlegget.

3.3. Gjennomsnittssatser

I januar 2016 betalte en gjennomsnittlig husholdning 2 362 kroner per måned for en barnehageplass. I tillegg ble det på landsbasis krevd inn gjennomsnittlig 274 kroner i kostpenger og 5 kroner i tilleggsutgifter per måned slik at den gjennomsnittlige husholdning betalte 2 641 kroner for en barnehageplass i januar 2016. Med 11 betalingsterminer i året tilsvarer dette en årsbetaling i på 29 051 kroner på landsbasis i private og kommunale barnehager. Som figur 3.2 indikerer var årsbetalingen lavest i Oslo og høyest i Møre og Romsdal, med henholdsvis 27 236 og 29 876 kroner.

Figur 3.2 Gjennomsnittlig årsbetaling for et barn etter region og betalingsår. Barnehager totalt, januar 2016. Kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I denne beregningen er det tatt hensyn til betalingsmoderasjon grunnet lav inntekt, gratis kjernetid, søskenmoderasjon og friplasser. Det er hele veien vektet med antall barn som faktisk mottar de forskjellige moderasjonene. I tidligere rapporter ble inntektsgraderingen vektet med antall husholdninger med barn i barnehagealder i de forskjellige intervallene, søskenmoderasjon ble vektet inn på et langt mer aggregert nivå, og friplasser ble bare tatt hensyn til dersom de var definert innenfor kommunens ordinære betalingssystem.

I motsetning til forrige avsnitt der betalingssettsene var utregnet for spesifikke husholdningsinntekter, er betalingssettsene her beregnet for hva private husholdninger faktisk betaler for en barnehageplass. Da foreldrebetalingen er knyttet til husholdningenes inntektsnivå, vil forskjellige gjennomsnittlige satser på tvers av fylker også reflektere forskjeller i inntektsfordelingen til husholdninger med barn i barnehager mellom fylkene. På samme måte vil en endring i satsene

reflektere både endringene i bruttoinntekten til barnefamilier, samt kommunenes betalingsystemer.

De gjennomsnittlige betalingssatsene er ikke sammenlignbare med satsene som ble regnet basert på data fra KOSTRA i januar 2015. Men generelt ser det ut til at betalingsstrukturen er relativt flat. I Oslo betales det i gjennomsnitt 2 476 kroner for en barnehageplass per måned, mens det i Møre og Romsdal betales 2 716 kroner. Tallene er videre illustrert i tabell 4 i vedlegget.

Vedlegg A: Tabeller

Tabell A 1 Tallet på kommuner i fylket

Fylke	Med i under-søkelsen	Med søskenmoderasjon på 30% eller mer for barn nr. 2	Med søskenmoderasjon på 50% eller mer for barn nr. 3	Som følger sats fastsatt i forskrift for foreldrebetaling	Som har innvilget friplasser grunnet lav inntekt	Som har innvilget friplasser gjennom andre tjenester	Som har andre ordninger for reduksjon i foreldrebetalingen
Østfold	18	18	18	18	5	8	5
Akershus	22	22	22	22	12	11	7
Oslo	1	1	1	1	1	1	1
Hedmark	22	22	22	22	5	8	3
Oppland	26	26	26	26	8	9	5
Buskerud	21	21	21	21	7	8	2
Vestfold	14	14	14	14	7	7	1
Telemark	18	18	18	18	8	6	4
Aust-Agder	15	15	15	15	1	7	1
Vest-Agder	15	15	15	14	5	4	1
Rogaland	26	26	26	26	7	14	5
Hordaland	33	33	33	33	10	18	4
Sogn og Fjordane	26	26	26	26	4	12	5
Møre og Romsdal	36	36	36	36	5	15	4
Sør-Trøndelag	25	25	25	24	6	11	4
Nord-Trøndelag	23	23	23	23	4	10	1
Nordland	43	43	43	42	7	13	4
Troms	24	24	24	24	4	7	2
Finnmark	19	19	19	18	0	6	3
I alt	427	427	427	423	106	175	62
I alt prosent		100,0	100,0	99,1	24,8	41,0	14,5

¹ For søskenmoderasjonene er kommuner med gratis barnehage inkludert.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 2 Gjennomsnittlige betalingssetter for fylke og bruttoinntekt. Kommunale barnehager

Fylke	Månedssats, uten kostpenger og tilleggsutgifter			Årsbetaling, inkludert kostpenger og tilleggsutgifter					
	Bruttoinntekt kr.			Et barn, bruttoinntekt kr.			To barn, bruttoinntekt kr.		
	250 000	375 000	500 000	250 000	375 000	500 000	250 000	375 000	500 000
Østfold									
jan.15	2 388	2 467	2 467	29 661	30 528	30 528	51 423	52 897	52 897
jan.16	1 364	2 045	2 655	18 413	25 904	32 614	32 314	45 044	56 446
Pst. endring	-42,9	-17,1	7,6	-37,9	-15,1	6,8	-37,2	-14,8	6,7
Akershus									
jan.15	1 912	2 177	2 480	23 442	26 350	29 688	40 572	45 517	51 191
jan.16	1 216	1 893	2 655	15 899	23 350	31 728	27 785	40 452	54 694
Pst. endring	-36,4	-13,0	7,1	-32,2	-11,4	6,9	-31,5	-11,1	6,8
Oslo									
jan.15	2 350	2 480	2 480	27 082	28 512	28 512	46 409	48 840	48 840
jan.16	1 364	2 045	2 655	16 233	23 724	30 434	27 966	40 700	52 107
Pst. endring	-42,0	-17,5	7,1	-40,1	-16,8	6,7	-39,7	-16,7	6,7
Hedmark									
jan.15	2 473	2 473	2 473	29 955	29 955	29 955	51 738	51 738	51 738
jan.16	1 364	2 045	2 655	17 746	25 237	31 947	30 991	43 726	55 133
Pst. endring	-44,8	-17,3	7,4	-40,8	-15,8	6,6	-40,1	-15,5	6,6
Oppland									
jan.15	2 395	2 473	2 473	29 809	30 667	30 667	51 456	52 916	52 916
jan.16	1 364	2 045	2 655	18 422	25 913	32 623	32 286	44 991	56 372
Pst. endring	-43,1	-17,3	7,3	-38,2	-15,5	6,4	-37,3	-15,0	6,5
Buskerud									
jan.15	1 670	1 775	2 464	20 876	22 037	29 612	36 113	38 086	50 964
jan.16	924	1 504	2 655	12 711	19 096	31 756	22 308	33 129	54 622
Pst. endring	-44,7	-15,3	7,7	-39,1	-13,3	7,2	-38,2	-13,0	7,2
Vestfold									
jan.15	2 071	2 379	2 471	25 403	28 787	29 804	43 970	49 723	51 453
jan.16	1 351	2 026	2 655	17 267	24 689	31 606	30 074	42 691	54 451
Pst. endring	-34,8	-14,8	7,4	-32,0	-14,2	6,0	-31,6	-14,1	5,8
Telemark									
jan.15	1 780	2 252	2 445	22 907	28 097	30 222	39 154	47 848	51 352
jan.16	1 346	2 045	2 655	18 248	25 941	32 651	31 665	44 548	55 780
Pst. endring	-24,4	-9,2	8,6	-20,3	-7,7	8,0	-19,1	-6,9	8,6
Aust-Agder									
jan.15	2 238	2 474	2 474	26 902	29 504	29 504	45 889	50 271	50 271
jan.16	1 364	2 045	2 655	17 350	24 841	31 551	29 835	42 388	53 632
Pst. endring	-39,1	-17,4	7,3	-35,5	-15,8	6,9	-35,0	-15,7	6,7
Vest-Agder									
jan.15	2 428	2 428	2 441	29 474	29 474	29 612	50 789	50 789	51 023
jan.16	1 362	2 026	2 620	17 686	24 987	31 527	30 746	43 128	54 219
Pst. endring	-43,9	-16,6	7,3	-40,0	-15,2	6,5	-39,5	-15,1	6,3
Rogaland									
jan.15	1 653	1 954	1 967	20 156	23 438	23 576	34 838	40 417	40 652
jan.16	1 149	1 722	2 655	15 906	22 216	32 475	27 998	38 715	56 146
Pst. endring	-30,5	-11,9	35,0	-21,1	-5,2	37,7	-19,6	-4,2	38,1
Hordaland									
jan.15	2 335	2 431	2 431	28 353	29 408	29 408	48 958	50 744	50 744
jan.16	1 364	2 045	2 655	17 675	25 166	31 876	30 833	43 560	54 959
Pst. endring	-41,6	-15,9	9,2	-37,7	-14,4	8,4	-37,0	-14,2	8,3
Sogn og Fjordane									
jan.15	2 404	2 409	2 456	29 054	29 108	29 623	50 107	50 199	51 074
jan.16	1 364	2 045	2 655	17 829	25 320	32 030	31 120	43 836	55 227
Pst. endring	-43,3	-15,1	8,1	-38,6	-13,0	8,1	-37,9	-12,7	8,1
Møre og Romsdal									
jan.15	2 444	2 452	2 452	29 923	30 012	30 012	51 725	51 875	51 875
jan.16	1 364	2 045	2 655	18 015	25 506	32 216	31 500	44 220	55 614
Pst. endring	-44,2	-16,6	8,3	-39,8	-15,0	7,3	-39,1	-14,8	7,2

Fylke	Månedssats, uten kostpenger og tilleggsutgifter			Årsbetaling, inkludert kostpenger og tilleggsutgifter					
	Bruttoinntekt kr.			Et barn, bruttoinntekt kr.			To barn, bruttoinntekt kr.		
	250 000	375 000	500 000	250 000	375 000	500 000	250 000	375 000	500 000
Sør-Trøndelag									
jan.15	2 404	2 479	2 479	28 873	29 703	29 703	49 738	51 142	51 142
jan.16	1 364	2 045	2 655	18 207	25 698	32 405	31 853	44 558	55 935
Pst. endring	-43,3	-17,5	7,1	-36,9	-13,5	9,1	-36,0	-12,9	9,4
Nord-Trøndelag									
jan.15	2 467	2 467	2 467	30 242	30 242	30 242	52 217	52 217	52 217
jan.16	1 364	2 045	2 655	18 042	25 533	32 243	31 518	44 221	55 599
Pst. endring	-44,7	-17,1	7,6	-40,3	-15,6	6,6	-39,6	-15,3	6,5
Nordland									
jan.15	2 476	2 476	2 476	29 990	29 990	29 990	50 213	50 213	50 213
jan.16	1 357	2 034	2 637	17 848	25 299	31 934	30 287	42 488	53 351
Pst. endring	-45,2	-17,8	6,5	-40,5	-15,6	6,5	-39,7	-15,4	6,3
Troms									
jan.15	2 469	2 469	2 469	30 062	30 062	30 062	51 394	51 394	51 394
jan.16	1 364	2 043	2 648	18 109	25 575	32 231	31 473	44 041	55 248
Pst. endring	-44,8	-17,3	7,2	-39,8	-14,9	7,2	-38,8	-14,3	7,5
Finnmark									
jan.15	2 446	2 462	2 462	29 547	29 717	29 717	49 315	49 605	49 605
jan.16	1 335	2 001	2 583	17 533	24 865	31 265	29 813	41 853	52 355
Pst. endring	-45,4	-18,7	4,9	-40,7	-16,3	5,2	-39,5	-15,6	5,5
Heile landet totalt									
jan.15	2 199	2 337	2 416	26 615	28 132	28 996	45 780	48 353	49 819
jan.16	1 303	1 967	2 652	16 994	24 299	31 832	29 586	41 954	54 715
Pst. endring	-40,7	-15,8	9,8	-36,1	-13,6	9,8	-35,4	-13,2	9,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 3 Månads- og årsbetaling etter region for private barnehager

Området	Månedsbetaling uten kost, kr			Årsbetaling inkludert kostpenger og andre tilleggsutgifter, kr					
	Et barn			Et barn			To barn		
	jan.15	jan.16	Endr. i pst.	jan.15	jan.16	Endr. i pst.	jan.15	jan.16	Endr. i pst.
Østlandet	2 435	2 435	0,0	30 833	30 309	-1,7	53 417	52 577	-1,6
Agder/Rogaland	2 364	2 470	4,5	29 553	30 396	2,9	51 307	52 636	2,6
Vestlandet	2 437	2 486	2,0	30 317	30 881	1,9	52 428	53 535	2,1
Trøndelag	2 448	2 461	0,5	31 031	30 914	-0,4	53 725	53 705	0,0
Nord-Norge	2 456	2 430	-1,1	30 030	30 060	0,1	51 369	51 133	-0,5
Hele landet	2 426	2 453	1,1	30 464	30 462	0,0	52 726	52 751	0,0

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 4 Gjennomsnittlig betaling i barnehager, januar 2016. Kroner

Fylke	Gjennomsnittlig betalte kostpenger per barn per måned	Gjennomsnittlig betalte tilleggsutgifter per barn per måned	Gjennomsnittlig månedlig betaling inkludert friplasser	Gjennomsnittlig betaling inkludert friplasser, kostpenger og tilleggsutgifter	Gjennomsnittlig årsbetaling inkludert friplasser, kostpenger og tilleggsutgifter
Østfold	308	9	2 343	2 660	29 260
Akershus	278	4	2 412	2 694	29 634
Oslo	192	11	2 273	2 476	27 236
Hedmark	267	2	2 356	2 624	28 864
Oppland	311	1	2 362	2 675	29 425
Buskerud	270	1	2 347	2 618	28 798
Vestfold	251	0	2 326	2 577	28 347
Telemark	320	11	2 301	2 632	28 952
Aust-Agder	251	7	2 414	2 672	29 392
Vest-Agder	247	4	2 368	2 619	28 809
Rogaland	301	3	2 411	2 715	29 865
Hordaland	285	4	2 331	2 621	28 831
Sogn og Fjordane	261	6	2 412	2 679	29 469
Møre og Romsdal	299	7	2 410	2 716	29 876
Sør-Trøndelag	317	2	2 383	2 703	29 733
Nord-Trøndelag	289	7	2 416	2 712	29 832
Nordland	273	6	2 376	2 655	29 205
Troms	293	4	2 395	2 691	29 601
Finmark	266	7	2 344	2 616	28 776
Hele landet	274	5	2 362	2 641	29 051

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figurregister

Figur 2.1	Andel husholdninger innvilget moderasjon av det totale antall husholdninger som har krav på moderasjon. Rapportert, og beregnet, per fylke. Prosent.....	13
Figur 2.2	Husholdninger innvilget moderasjon av de som har krav på det. Brutto inntektsintervall pr. 1000 kroner. Prosent.....	14
Figur 3.1	Gjennomsnittlig årsbetaling for et barn etter region og betalingsår. Private barnehager. Januar 2015 og januar 2016. Kroner	16
Figur 3.2	Gjennomsnittlig årsbetaling for et barn etter region og betalingsår. Barnehager totalt, januar 2016. Kroner.....	17

Tabellregister

Tabell 2.1	Oversiktsdata barnehager, private og kommunale. Antall.....	11
Tabell A 1	Tallet på kommuner i fylket	19
Tabell A 2	Gjennomsnittlige betalingssetter for fylke og bruttoinntekt. Kommunale barnehager	20
Tabell A 3	Månads- og årsbetaling etter region for private barnehager	21
Tabell A 4	Gjennomsnittlig betaling i barnehager, januar 2016. Kroner.....	22

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9352-8 (trykt)
ISBN 978-82-537-9353-5 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

ISBN 978-82-537-9352-8

9 788253 793528

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway